



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. birželio d. Nr. 21RE- (AG-350/02-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) 2024-03-18 sprendimą Nr. APVA-1544 „Dėl išlaidų kompensavimo prašymo atmetimo“ ir įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą - kompensuoti dalį patirtų išlaidų už elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio (saulės elektrinės) įrengimą ant pastato stogo, esančio (duomenys neskelbtini) unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Pastato stogas).

Paaiškino, jog Agentūra 2023-04-28 interneto svetainėje www.apva.lt paskelbė kvietimą teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto (toliau – JP) projektus „Fizinių asmenų saulės elektrinių įsirengimas namų ūkiuose (naujai įrengiama saulės elektrinė)“ Nr. 03-008-J-0001-J01 (toliau – Kvietimas). Pareiškėjas pamatęs, jog jau galima teikti paraišką, ją pateikė laiku, nustatytu terminu. Agentūroje 2023-05-08 užregistruota pareiškėjo paraiška (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Paraiška), kuri, atlikus vertinimą, 2023-08-29 Agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-302 buvo įtraukta į teigiamai įvertintų paraiškų sąrašą. Kartu su paraiška pareiškėjas pateikė visus reikalingus dokumentus ir leidimus, kuriuos pareiškėjui išdavė energijos skirstymo operatorius (toliau – ESO). Agentūroje 2024-02-26 užregistruotas pareiškėjo projekto Išlaidų kompensavimo prašymas (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Kompensavimo prašymas), kuriuo prašyta kompensuoti dalį patirtų išlaidų už elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio (saulės elektrinės) įrengimą ant Pastato stogo. Pareiškėjas 2021-04-03 buvo teikęs tokią pačią paraišką saulės elektrinei įsirengti, o 2021-06-29 buvo skirtas finansavimas ir rezervuota pinigų suma saulės elektrinei įsirengti. Kai pareiškėjas sužinojo, kad parama jam bus skirta, kreipėsi į ESO, kad parengtų prisijungimo sąlygas. Tada ESO pareiškėjui atsiuntė sąskaitą - preliminari prijungimo įmokos suma 3604,70 Eur, kurią turėjo sumokėti per 120 dienų. Kaip tik tuo metu per televiziją buvo parodyta laida, kurioje žmonės dalinosi patirtimi su ESO. Paaiškėjo, jog energijos tiekėjas siunčia sąskaitą, kuri neatitinka tikrovės. Žmonės turėdavo sumokėti ne tik preliminariai paskaičiuotą sąskaitą bet ir už papildomus prijungimo ir tinklų rekonstravimo darbus, kurių kaina siekdavo 2000 – 3000 Eur. Dėl tokio ESO sukčiavimo jau vyko kitų per televiziją rodytų asmenų teisminiai procesai su ESO. Pamatęs šią televizijos laidą, pareiškėjas elektrinės įsirengimą atidėjo vėlesniam laikui, nes mokėti ne tik preliminariai tuo metu paskaičiuotą sumą (3604,70 Eur), bet ir dar plus 2000 – 3000 Eur už elektros tinklų rekonstravimo

darbus man pasirodė kaina per didelė ir finansiškai nenaudinga. Pareiškėjas paskaičiavo, kad saulės elektrinės prijungimo kaina buvo tokio dydžio, kuri prilygo elektros kainai, kurią pareiškėjas sunaudoja maždaug per 10 metų, todėl mokėti dvigubą negu reikia sumą už saulės elektrinės prijungimą buvo nelogiška. Juolab, kad elektros tinklų rekonstrukcijos darbų kaina nebūdavo žmonėms kompensuojama. Sužinojęs iš žiniasklaidos apie nesąžiningai ESO imamą papildomą prijungimo mokestį, pareiškėjas nusprendė tais metais saulės elektrinės nestatyti. Tuomet 2023-05-08 sužinojęs, kad ESO nebesiunčia papildomos sąskaitos už prisijungimą prie tinklų, nusprendė teikti vėl tokią pačią paraišką saulės elektrinei įsirengti. Norėjo sutaupyti pinigų elektrai ir prisidėti prie žaliosios energijos tinklo didinimo Lietuvoje. Kadangi paraišką pirmą kartą teikiant ją patvirtino, pareiškėjas buvo visiškai tikras, kad paramą gaus ir dabar. Intensyviai ruošėsi saulės elektrinės įrengimui. Tam specialiai keitė stogo dangą, gerino, stiprino stogo konstrukciją. Stogo atnaujinimui išleido apie 4000 Eur. Tai darė tik dėl saulės elektrinės įrengimo. Specialiai padidino elektros įvado galią nuo 4kw iki 22kw. Tam išleido apie 500 Eur. Darė visus parengiamuosius darbus tik todėl, kad prieš tai tokiomis pačiomis sąlygomis parama buvo skirta ir nematė priežasties, dėl kurios galėtų kažkas pasikeisti skiriant pareiškėjui paramą. Taigi, 2023-05-08 pateikė tokią pačią identišką paraišką, kaip ir 2021 metais, o 2024-03-18 gavo neigiamą atsakymą, parama pareiškėjui nebuvo skirta, nors nuo tada, kai parama buvo pareiškėjui rezervuota pirmą kartą (2021 m.), niekas nepasikeitė. Per tą laiką nuo 2021 iki 2024 pareiškėjas nebuvo niekur iš Lietuvos išvykęs. Nei Lietuvoje, nei ES šalyse niekada nebuvo teistas, nėra padaręs jokios veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos (toliau – ES) finansiniams interesams. Taip pat nėra padaręs jokio nusikaltimo ar nusižengimo, kurie įvardijami Agentūros atsakyme, kurį dabar skundžia. Per tą laikotarpį nuo tada, kai paraišką teikė pirmą kartą ir jam buvo skirtas kompensavimas, iki dabar, kai paraišką teikė antrą kartą, niekas nepasikeitė. Teisiamas nebuvo, dirbo pagal darbo sutartį Lietuvoje be pertraukos ir išvykęs iš Lietuvos niekur nebuvo. Dėl pasibaigusio asmens dokumento galiojimo teistumo pažymos išsiimti negalėjo, tad negali jos pateikti Komisijai kaip įrodymo. Teistumo pažymos gauti nespėjo dėl asmens dokumento keitimo procedūros, bet yra tikras, jog Agentūros nurodyta priežastis, dėl ko kompensacija nėra skiriama, yra neteisinga (b. l. 30-32).

Atsakovė Agentūra atsiliepimu į patikslintą skundą prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaškinu, kad pareiškėjas savo skundą grindžia tuo, jog niekada nebuvo teistas nei Lietuvoje, nei ES valstybėse, nėra padaręs nusikalstamos veikos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir ES finansiniams interesams.

2021-2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06- 03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą“ poveiklės „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą visoje Lietuvoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2023-04-07 įsakymu Nr. 1-106 (toliau – Aprašas) 2.2.8 papunktyje numatyta, kad JP projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-30 įsakymu Nr. 1K-237 (toliau – PAFT) 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Remiantis PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčiu, vertinama, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jam nėra apribojimo gauti finansavimą, t. y., jis neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl jo per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams, t. y. pareiškėjas, kuris yra fizinis asmuo, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo per pastaruosius 5

metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą bendrininkų grupėje, organizuotoje grupėje, nusikalstamame susivienijime, jų organizavimą ar vadovavimą jiems, teroristinius ir su teroristine veikla susijusius nusikaltimus ar teroristų finansavimą, vaikų darbą ar kitas su prekyba žmonėmis susijusias nusikalstamas veikas, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą, tarnybos pareigų neatlikimą, sukčiavimą, turto pasisavinimą, turto iššvaistymą, turtinės žalos padarymą apgaule, turto sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą praturtėjimą, kontrabandą, muitinės apgaulę, neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis, neteisėtą prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos, neteisėtą vertimąsi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, neteisėtą juridinio asmens veiklą, svetimo prekių ar paslaugų ženklo naudojimą, apgaulingą pareiškimą apie juridinio asmens veiklą, mokesčių nesumokėjimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, skolininko nesąžiningumą, nusikalstamą bankrotą, netikros elektroninės mokėjimo priemonės gaminimą, tikros elektroninės mokėjimo priemonės klastojimą ar neteisėtą disponavimą elektronine mokėjimo priemone arba jos duomenimis, neteisėtą elektroninės mokėjimo priemonės ar jos duomenų panaudojimą, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, apgaulingą ar aplaidų apskaitos tvarkymą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą ar realizavimą, dokumento suklastojimą ar disponavimą suklastotu dokumentu, antspaudo, spaudo ar blanko suklastojimą, dalyvavimą kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams, arba nėra subjektas, kuriam taikomos sankcijos, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje.

Atkreiptinas dėmesys, jog minima PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčio taisyklė atsirado įgyvendinant 2018-07-18 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (toliau – Reglamentas) 136 straipsnį. Europos Komisija, priimdama Reglamentą ir nustatydamą 136 straipsnio taisykles, siekė apsaugoti ES finansinius interesus. Reglamento 136 straipsnio nuostatas (kurios, kaip yra žinoma, yra privalomai įgyvendinamos ir netgi gali būti tiesiogiai taikomos Europos Sąjungos narių teisinėse sistemose) Lietuvos Respublikos finansų ministerija inkorporavo į PAFT (konkrečiai, į 2 priedą). PAFT 2 priedo preambulėje nurodyta, kad „*šiam priede nustatyti pavienių ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektas) bendrieji atrankos kriterijai taikomi ir JP projektams. JP projektas prilyginamas projektui, JP projekto pareiškėjas – pareiškėjui, kvietimas teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektą – kvietimui teikti projekto įgyvendinimo planą, paraiška finansuoti JP projektą – projekto įgyvendinimo planui*“. Vadinasi, minimi atrankos kriterijai taikomi ir JP projektų pareiškėjams, t. y., pareiškėjams (fiziniais asmenimis) pagal Kvietimą. Taip pat paminėtina, jog PAFT 48 punkte numatyta, jog visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus <...>. Vadinasi, pareiškėjas tiek Paraiškos pateikimo momentu, tiek visą projekto įgyvendinimo laikotarpį turėjo atitikti minimus reikalavimus.

Agentūra, įgyvendindama savo pareigą pagal Aprašo 2.2.8 papunktį, atliko visų projektų ir pareiškėjų patikrą dėl atitikimo PAFT 2 priede nurodytiems bendriesiems projektų atrankos kriterijams. Konkrečiu atveju, kaip minėta, vertinant pareiškėjo Kompensavimo prašymą buvo gauta informacija iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD), kurią įvertinus buvo nustatyta, jog dėl pareiškėjo padarytų nusikalstamų veikų 2016-03-31 įsiteisėjo Norvegijos Karalystės teismo (*Gulating Court of Appeal*) nuosprendis, kuriuo pareiškėjas buvo pripažintas padaręs nusikalstamas veikas. Teistumas yra galiojantis Lietuvos Respublikoje ir pareiškėjo padarytas nusikaltimas atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo

kodekso (toliau – BK) 199 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nusikalstamą veiką (kontrabanda), kuri nurodoma PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje. Pažymėtina, kad Agentūra, gavusi pareiškėjo skundą, dar kartą kreipėsi į IRD, prašydama pakartotinai pateikti aktualų išrašą apie pareiškėją, ir gavo tokį patį atsakymą. Atkreiptinas dėmesys, kad Agentūra neturi pagrindo abejoti IRD teikiama informacija apie pareiškėjo teistumą, todėl, vadovaujantis IRD duomenimis, laikytina, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą.

Kaip jau minėta aukščiau, PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje nurodyta, jog vertinama, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jis neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl jo per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams. Vadinas, pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti projektą ir gauti dotaciją, taigi teikdamas Paraišką: 1) turėjo neturėti teistumo už PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje numatytas veikas; 2) per pastaruosius 5 metus dėl pareiškėjo neturėjo būti priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams. Kaip matyti, pareiškėjas šiuo atveju, teikdamas Paraišką, atitiko pirmąjį kriterijų: 1) Paraiškos pateikimo metu jis turėjo neišnykusį ir nepanaikintą teistumą – kaip minėta, 2016-03-31 įsiteisėjo Norvegijos Karalystės teismo nuosprendis, kuriuo pareiškėjas buvo pripažintas padaręs nusikalstamą veiką, atitinkančią BK 199 straipsnio 1 dalį (kontrabanda) ir nubaustas laisvės atėmimu. Pagal IRD pateiktą informaciją pareiškėjas laikomas turinčiu teistumą Lietuvos Respublikoje, vadinas, Paraiškos pateikimo metu jis buvo teistas. Paminėtina, jog prie PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčio nurodyta, kad šis kriterijus vertinamas projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu, nepažeidžiant PAFT 48 punkto nuostatų, o PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ preambulėje numatyta, kad šiame priede nustatyti pavienių ir jungtinių projektų bendrieji atrankos kriterijai taikomi ir jungtinio projekto projektams. Jungtinio projekto projektas prilyginamas projektui, jungtinio projekto pareiškėjas – pareiškėjui, kvietimas teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektą – kvietimui teikti projekto įgyvendinimo planą, paraiška finansuoti jungtinio projekto projektą – projekto įgyvendinimo planui, vadinas, pareiškėjas minėtą kriterijų turėjo atitikti teikdamas Paraišką, tačiau, kaip matyti, turėjo teistumą Paraiškos pateikimo metu (2023-05-08). Pažymėtina, kad BK 97 straipsnio 1 dalyje nurodoma, jog „*Turinčiais teistumą laikomi už nusikaltimo padarymą nuteisti asmenys, kuriems įsiteisėjo Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Turinčiais teistumą taip pat laikomi už nusikaltimo padarymą ne Europos Sąjungos valstybėje narėje nuteisti asmenys, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių pagrindu gauta informacijos, kad jiems įsiteisėjo tos valstybės teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis*“. Taigi akivaizdu, jog pareiškėjo padaryta nusikalstama veika atitinka PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje numatytą nusikalstamą veiką, dėl ko jis neatitinka minimo bendrojo atrankos kriterijaus. Papildomai paminėtina ir tai, jog pareiškėjas, pildydamas Paraišką, prie paraiškos pridedamoje deklaracijoje pažymėjo (7 punktas), jog neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl jo per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams, vadinas, pirma, pareiškėjas Agentūrai patvirtino melagingą informaciją, antra, akivaizdu, jog jau teikdamas Paraišką pareiškėjas turėjo būti neteistas arba dėl jo per pastaruosius 5 metus turėjo nebūti priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, trečia – pareiškėjas, teikdamas Paraišką žinojo ir sutiko su minėtais reikalavimais, todėl prisiėmė riziką, jog gali būti taip, kad įsirengus saulės elektrinę, negaus dotacijos.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad ne pagal taisyklės įgyvendintam projektui išmokėjus paramą būtų padaryta žala ES biudžetui, o tai būtų vertinama kaip pažeidimas. Paminėtina, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punkte numatyta, kad

pažeidimas – bet koks įgyvendinant ESI fondus padarytas Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala Sąjungos biudžetui. Taigi, dar kartą pabrėžtina, kad dotacijos pareiškėjui išmokėjimas būtų lėmęs žalos ES biudžetui padarymą, kas reikštų principo, jog Europos Bendrijos biudžetas yra didelė vertybė ir jos apsauga yra ir turi būti vienas iš prioritetų valstybėms narėms, pažeidimą. Kaip minėta, tiek Aprašo 2.2.8 papunkčio, tiek ir PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčio nuostatos yra aiškios ir nedviprasmiškos, todėl Agentūra neturi teisės jos interpretuoti savaip ar daryti išimtis konkreitiems pareiškėjams (pareiškėjui), kadangi tai lemtų nelygiateisiškumą ir diskriminaciją kitų pareiškėjų atžvilgiu. Tai nėra formalus vertinimas, tai yra vertinimas laikantis teisės aktų nuostatų ir nediskriminuojant pareiškėjų. Turėtų būti suprantama, kad šiuo atveju ne vienas ir ne du pareiškėjai galėjo būti atmesti ir negauti finansavimo dėl tos pačios priežasties, todėl Agentūra neturi teisės konkretaus pareiškėjo atveju vertinti kitaip. Svarbu paminėti, kad Komisija jau yra priėmusi Agentūrai palankų sprendimą byloje, susijusioje konkrečiai su PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčio nuostatų taikymu (2024-04-02 sprendimas Nr. 21RE-245(AG-139/07-2024)), todėl šiuo atveju turėtų būti taikoma analogija.

Taip pat reikia pažymėti, kad pareiškėjas savo skunde argumentuoja, kad 2021-04-03 buvo pateikęs paraišką saulės elektrinei įsirengti, buvo informuotas apie skiriamą paramą, tačiau dėl jam svarbių priežasčių tuo metu paramos atsisakė ir saulės elektrinės neįsirengė. Pareiškėjas nurodo, kad dar kartą teikdamas paraišką Agentūrai dėl saulės elektrinės įrengimo 2023-05-08, buvo įsitikinęs, jog parama bus skirta ir šį kartą. Atkreiptinas dėmesys, kad reikalavimas JP projektams atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus pradėtas taikyti tik nuo 2023 metų kvietimų (pradėjus vykdyti energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą“ poveiklės „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą visoje Lietuvoje“ JP ir priėmus naujus aprašus) t. y., vėliau nei pareiškėjas pirmą kartą teikė paraišką Agentūrai. Kadangi Agentūra 2023-04-28 interneto svetainėje www.apva.lt paskelbė Kvietimą, kuriame buvo numatyti visi atitikties kriterijai, laikytina, kad pareiškėjas galėjo ir privalėjo susipažinti su informacija prieš teikdamas Paraišką.

Papildomai Agentūra nurodė, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 8 straipsnio 1 dalimi skundas Komisijai paduodamas per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto paskelbimo arba įteikimo ar pranešimo apie viešojo administravimo subjekto veiksmus (atsisakymą atlikti veiksmus) suinteresuotai šaliai dienos. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas Agentūros sprendimą dėl išlaidų kompensavimo prašymo atmetimo gavo 2024-03-18, tą pats mini ir savo skunde, tačiau skundą Komisijai pateikė tik 2024-05-06, t. y. praleidęs galimą vieno mėnesio apskundimo terminą. Pareiškėjas taip pat nesikreipė į Komisiją dėl praleisto termino atnaujinimo IAGNTĮ 9 straipsnyje numatyta tvarka. Kadangi Agentūros sprendime buvo nurodyta jo apskundimo tvarka, laikytina, kad pareiškėjas buvo tinkamai informuotas ir privalėjo laikytis teisės aktų normų. Todėl manytina, kad pareiškėjo skundas neturėjo būti priimtas ir nagrinėjamas (b. l. 40-47).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Agentūros 2024-03-18 sprendimo Nr. APVA-1544 teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Agentūra 2023-04-28 paskelbė Kvietimą teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektus „Fizinių asmenų saulės elektrinių įsirengimas namų ūkiuose (naujai įrengiama saulės elektrinė)“ Nr. 03-008-J-0001-J01. Kvietimo 2.7 punkte paminėta, jog JP

projektas turi atitikti PAFT 2 priede nustatytus projektų bendruosius atrankos kriterijus, specialieji ir prioritetiniai atrankos kriterijai nėra nustatomi (b. l. 52-60).

Pareiškėjas 2023-05-08 pateikė Agentūrai Paraišką pagal Agentūros Kvietimą (b. l. 91-94).

Agentūros 2024-03-18 sprendimu Nr. APVA-1544 „Dėl išlaidų kompensavimo prašymo atmetimo“ pareiškėjui, be kita ko, nurodė, kad vertinant Kompensavimo prašymą ir gavus informaciją iš IRD nustatyta, kad pareiškėjas turi apribojimą gauti finansavimą, t. y., jis turi neišnykusį arba nepanaikintą teistumą arba dėl jo per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.3 papunktyje numatytų nusikalstamų veikų. Vadinas, pareiškėjas neatitinka PAFT 2 priedo 4.2.3 papunkčio, todėl Agentūra priėmė sprendimą atmesti pateiktą Kompensavimo prašymą ir neskirti dotacijos (b. l. 48-51).

Aprašo 2.2.8 papunktyje nurodyta, jog JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Specialieji ir prioritetiniai atrankos kriterijai nėra nustatomi.

PAFT reglamentuojama iš 2021–2027 metų ES fondų lėšų ir (ar) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kuriomis prisidedama prie ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, finansuojamų pavienių ir jungtinių projektų, įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų ES fondų investicijų programą ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintą 2021-07-28 Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo, atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka (1 punktas).

PAFT 48 punkte nustatyta, kad visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, išskyrus PAFT 2 priede nustatytas išimtis, taip pat projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytus projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, išskyrus projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytas išimtis dėl projektų atrankos kriterijų taikymo projektų įgyvendinimo laikotarpiu.

PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.3 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjas ir partneris (-iai) neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo ir partnerio (-ių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams, t. y. pareiškėjas ir partneris (-iai), kurie yra fiziniai asmenys, arba pareiškėjo ir partnerio (-ių), kurie yra juridiniai asmenys, vadovas, naudos gavėjas ar savininkas, ūkinės bendrijos tikrasis narys (-iai) ar mažosios bendrijos atstovas (-ai), turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar apskaitą tvarkantis asmuo (asmens), ar kitas (kiti) asmuo (asmens), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo ir partnerio (-ių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą bendrininkų grupėje, organizuotoje grupėje, nusikalstamame susivienijime, jų organizavimą ar vadovavimą jiems, teroristinius ir su teroristine veikla susijusius nusikaltimus ar teroristų finansavimą, vaikų darbą ar kitas su prekyba žmonėmis susijusias nusikalstamas veikas, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą, tarnybos pareigų neatlikimą, sukčiavimą, turto pasisavinimą, turto iššvaistymą, turtinės žalos padarymą apgaule, turto sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą praturtėjimą, kontrabandą, muitinės apgaule, neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis, neteisėtą prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos, neteisėtą vertimąsi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, neteisėtą juridinio asmens veiklą, svetimo prekių ar paslaugų ženklo naudojimą, apgaulingą pareiškimą apie juridinio asmens veiklą, mokesčių nesumokėjimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, skolininko nesažiningumą, nusikalstamą bankrotą, netikros elektroninės mokėjimo priemonės gaminimą, tikros elektroninės mokėjimo priemonės klastojimą ar neteisėtą disponavimą elektronine mokėjimo priemone arba jos duomenimis, neteisėtą elektroninės mokėjimo priemonės ar jos duomenų panaudojimą, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą,

deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, apgaulingą ar aplaidų apskaitos tvarkymą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą ar realizavimą, dokumento suklastojimą ar disponavimą suklastotu dokumentu, antspaudo, spaudo ar blanko suklastojimą, dalyvavimą kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos finansiniams interesams, arba nėra subjektas, kuriam taikomos sankcijos, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje.

Pareiškėjas patikslintą skundą grindžia tuo, jog nuo 2021 iki 2024 nebuvo niekur iš Lietuvos išvykęs, nei Lietuvoje, nei ES šalyse niekada nebuvo teistas, nėra padaręs jokios veikos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir ES finansiniams interesams, taip pat nėra padaręs jokio nusikaltimo ar nusižengimo, kurie įvardijami Agentūros sprendime.

Agentūros į nagrinėjamą bylą pateikta IRD 2024-05-28 pažyma patvirtina, jog pareiškėjas (*duomenys neskelbtini*) teismo (*duomenys neskelbtini*) 2016-03-31 nuosprendžiu pripažintas kaltu (b. l. 98-100). Duomenų, jog teistumas yra išnykęs ar negaliojantis Lietuvos Respublikoje, byloje nėra. Taigi, tiek teikdamas 2023-05-08 Paraišką, tiek teikdamas 2024-02-26 Kompensavimo prašymą, pareiškėjas neatitiko abiejų PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje numatytų sąlygų – turėjo neišnykusį arba nepanaikintą teistumą ir dėl pareiškėjo per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl vienos iš 4.2.3 papunktyje numatytų veikų, todėl pareiškėjo argumentas, jog nuo 2021 iki 2024 nebuvo niekur iš Lietuvos išvykęs, nei Lietuvoje, nei ES šalyse niekada nebuvo teistas, nėra padaręs jokios veikos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir ES finansiniams interesams, taip pat nėra padaręs jokio nusikaltimo ar nusižengimo, kurie įvardijami Agentūros sprendime nepaneigia fakto, kad pareiškėjas Paraiškos teikimo metu turėjo teistumą ir dėl jo per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis. Kaip minėta, pagal Aprašo 2.2.8 papunktį JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Pagal PAFT 48 punktą visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus. Taigi, pareiškėjas turėjo atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius atrankos kriterijus tiek Paraiškos teikimo metu, tiek visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Kadangi pareiškėjas neatitiko PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktyje numatyto bendrojo atrankos kriterijaus, Agentūra neturėjo pagrindo pareiškėjui skirti dotaciją ir pagrįstai atmetė jo Kompensavimo prašymą.

Komisija, įvertinusi nustatytas faktines aplinkybes bei ginčui taikytiną teisinį reglamentavimą, daro išvadą, kad Agentūra ginčijamu sprendimu teisėtai ir pagrįstai atmetė pareiškėjo pateiktą Kompensavimo prašymą ir neskyrė pareiškėjui dotacijos. Sprendime nurodytas jo priėmimo teisinis ir faktinis pagrindas, aiškiai ir išsamiai išdėstyti sprendimo priėmimo motyvai, sprendimas iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus, todėl pagrindo naikinti sprendimą nėra. Taip pat nėra pagrindo tenkinti išvestinį skundo reikalavimą – kompensuoti dalį patirtų išlaidų už elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio (saulės elektrinės) įrengimą ant Pastato stogo, todėl skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Papildomai pažymėtina, jog Agentūros nurodomas argumentas dėl pareiškėjo skundo Komisijai pateikimo termino praleidimo yra nepagrįstas, kadangi pirminį skundą Komisijai pareiškėjas pateikė 2024-04-22, o pareiškėjo patikslintas skundas gautas 2024-05-06, todėl nėra laikoma, jog terminas ginčijamam Agentūros sprendimui apskūsti buvo praleistas.

Atsižvelgdama į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas